

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

A P A R E:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Munca plugarului.

Pământul lăsat în nelucrare abia produce atâta cât se putem plăti sarcinile către stat, comitat, comună etc. Supunându-l însă muncii pricepute el poate deveni un bogat izvor de avuție. Dovadă ne dau țerile cu pământ agricol puțin însă cu oameni harnici.

Plugarul nostru, durere, trebuie să mărturisim, că el lucrează prea puțin în cursul anului pentru cultura pământului său. Mai întâiu avem lunile de eamnă, care împiedică munca câmpului, vin apoi Duminicile și sărbătorile creștinești și pe alocurea și cele păgânești, în cari nu se lucrează și în fine se mai adaugă zile cu timp nefavorabil și boale ale muncitorilor, așa încât nu exagerăm că plugarul nostru în cursul unui an nu lucrează mai mult decât 100 zile. Restul, neavând ocupațiune, se pierde aproape tot în nelucrare. Dacă am face socoteala, am ajunge la o sumă colosală ce pierde poporul nostru în cursul anilor prin faptul, că nu se folosește de puterea muncii lor, care zace amorțită în corpul lor.

Ca mijloc contra acestei stări nesănătoase trebuie să căutăm a îndemna poporul nostru ca, pe lângă plugărie să se dedea și la vre-o meserie, ca astfel să fie ocupat și în zilele unde nu poate face agricultură. Ca meserii s'ar alege, din cele multe, acelea care se potrivesc mai bine localității respective și cari se pot învăța ușor. Astfel sunt: împletiturile de paie și nuiele, tâmplăria, rotăria, tăbăcăria, cismăria etc. etc. Aplicându-se fiecare plugar și la o meserie, ar prospera, și avuția poporului ar crește considerabil.

Plugarilor, îngrijiți ca copiii vostri să învețe și câte o meserie!

Dela Reuniunile noastre.

Statutele „*Insoțirii de credit sătești sistem Raiffeisen din Loman*“ (cercul Sebeșul-săsesc), au fost întărite de tribunal sub data de 3 Martie n. a. c. nr. 1230 și astfel însoțirea își va începe activitatea în zilele acestea.

La „*Reuniunea sodalilor rom. din Sibiu*“ s'au înscris de membri ordinari dnii Victor Preda, măiestru tâmplar în Avrig și Ioan Poiană, fabricant de luminări și săpun în Seliște. Dl Poiană a dăruit și fondului «congresului meseriașilor români» suma de 1 cor. 20 b.

DIN LUME

Turburările în Balcani

Știrile ce sosesc asupra stării din Balcani sunt încă tot neliniștitoare. Eată unele mai noue:

Rescoala s'ă întins din Novibazar până aproape de granița provinciilor ocupate. Trupele austriace țin muniția pregătită.

Arnăuții au devastat 14 sate sârbești, urmărind populația până în biserică și supunând oamenii la torturi îngrozitoare. Atât Sârbia, cât și Bulgaria, au concentrat trupe la graniță.

Se zice că un colonel bulgar călătorește prin provincie, îndemnând populația să ia armele și să atace provinciile otomane. Patruzeci de subcomitete de curând formate au trecut sub vechiul comitet sarafoffist.

Dacă tulburările vor continua, Rusia și Austro-Ungaria vor trebui să facă o demonstrație militară.

Escadra rusă

din Marea-Neagră a primit ordin de mobilizare. Autoritățile maritime des-

voaltă o lucrare repede. Se echipează vapoarele-torpilă, și în magazine' marină militare din Sebastopol s. mădește muniție în cantități uriașe.

Pregătirile acestea produc mare senzație.

*

Din Petersburg sosește știrea, că studentul universitar Dolejanef a împușcat pe ministrul de interne Sipiagin, din cauză, că anul trecut a fost pedepsit fiindcă a luat parte la demonstrațiunile studentești. Imbrăcându-se în uniformă de adjutant s'a dus la palatul ministerial și intrând la ministru a tras asupra lui două focuri de revolver.

Senzația e mare în oraș, mai ales între miniștri.

Răsboiul.

Cu toate încercările oficioase de pace ce au avut loc zilele din urmă între Englezi și Buri, nu s'a ajuns până acum la nici un rezultat. Guvernul englez anunță oficios, că răsboiul va continua.

Din ministerul de răsboiu al Angliei se anunță, că în săptămâna viitoare vor fi trimise nouă trupe în Africa-sudică și anume 6000 de oameni infanterie, 1000 artilerie, 7000 yeomanry și 500 trupe coloniale.

Din Belgia.

În mai multe orașe din Belgia e o revoluție formală, din cauză că guvernul nu introduce legea votului universal. Conducătorii socialiștilor amenință cu nimicirea monarhiei. Muncitorii au de gând să înceapă o grevă generală. Turburătorii atacă și jefuesc bisericile și cafenelele. Mai toți sunt înarmați cu revolve. Ciocnirile între revoltanți și gardiști sunt dese, căzând mulți și dintr'o parte și dintr'alta.

Medicul casei.

Causele cari strică dinții. Unele din aceste cauze sunt înăscute, adică copilul se naște cu cauze în sângele lui, cari îi vor strica dinții, fie pe cei de lapte, fie pe cei statornici.

După naștere ne întâlnim cu multe cauze capabile ca să ne strice dinții și ori cât de slabi ar fi acestia, dacă ne-am feri de aceste cauze, dinții ar putea să o ducă mai mult timp în stare bună.

Intre aceste cauze este mai cu seamă schimbarea repede de temperatură, adică când după răceală în gură intră îndată multă căldură. În asemenea cas dintele sau mai bine zis smalțul dintelui care îl apără, creapă ca și un pahar rece, în care s'a turnat apă ferbinte. Odată smalțul crepat, nu mai e în stare a apăra dintele.

Pe lângă schimbarea repede de temperatură, pe care am văzut-o cum strică dinții, nu trebuie să uităm eforturile ce mulți îndrăzneți fac ca să-și arate puterea fălcilor și a dinților, încercând să spargă până și simburi de prune, perseci ori alune.

În fine necurătenia gurii este cel mai puternic stricător de dinți. Curățirea dinților este lesnicioasă și se face: a) cu scobitori, cari să nu fie din substanțe tari, cari sgărie smalțul; b) cu perii moi, cari să steargă dinții fără să atace smalțul; c) cu prafuri de dinți, cari să nu fie din substanțe tari, cari ar roade smalțul dinților. Pentru curățirea dinților e foarte bun praful de cărbune de teiu, cloratul de potasă și în fine cenușe din vatră. După fiecare mâncare dinții trebuie spălați pentru a nu rămănea printre ei rămășițe de ale mâncării, cari mai târziu servesc de hrană multor de microbi încuibăți în crepăturile dinților și cari în cele mai multe casuri cauzează dureri mari de dinți.

*

FOIȚĂ

Scut și armă.

*Domnul sfânt să ne iubească,
Și-al seu Duh ocrotitor
Plin de pace să plutească
Peste Țara-Românească
Și-al Românilor popor!*

*Noi prin vremi ce ne încearcă
Altă armă n'am avut
Numai dragostea de țară
Ce strămoșii ne-o lăsară,
Și pe sfântul Domn de scut.*

*Dar' ne-a fost destul atâta!
Fruntea sus, voi frați ai mei!
Astfel cerul hotărât a
Să se nălțe amărâta
Țară, prin puterea ei!*

Influența. Acest morb începe în deosebite chipuri și se poate zice cu drept cuvânt, că chipurile influenței sunt tot atâtea de multe ca și bolnavii. Cu toate acestea observatorii deosebesc trei forme principale ale influenței: 1) forma nervoasă; 2) forma toracică (a pieptului) și 3) forma gastro-intestinală (a stomacului și mațelor).

Forma nervoasă a influenței se numește așa, pentru-că în ea predomină turburările nervoase: o durere de cap grozavă, însoțită des de durere de ochi, când acestia văd lumina; durerea de cap este apăsătoare, însoțită de svignituri adânci și înțepătoare. Bolnavii sunt foarte agitați, nu-și găsesc loc în care să stea liniștiți un timp ori cât de scurt.

Forma toracică se înțelege acea formă a influenței, în care cele mai multe turburări se petrec în gât și în piept. Aceste turburări constau în guturaiu mare, usturime, uscăciune și iuțeață în gât și pe piept, însoțite de tusa uscată în general cel puțin la început. Turburările acestea pot fi foarte ușoare și foarte grele.

Farma gastro-intestinală se înțelege aceea, în care turburările din stomac și din intestine (mațe) sunt cele mai mari, cum ar fi dureri în stomac și în mațe, umflarea stomacului, vărsături, limba roșie, caldă, uscată; înghițirea grea și după ori-ce lucru înghițit se produc vărsături, în fine dureri în pantece.

Cei mai în primejdie dintre atacații de influență sunt cei slăbiți *fie tot prin influență*, din care abia începeau să scape, și alta nouă a venit, *fie prin altă boală* care scurge din putere. În casurile mai ușoare vindecarea se face singură; iar în cazul în care turburările produse de influență vor fi mari și se vor observa complicațiuni, nu trebuie să se peardă timpul a consulta un medic.

*Mai fătis, mai fără veste
Ne-ați lovit, dușmani de voi!
Dar' ce-a fost, a fost poveste!
Dragostea de țară este
Și mai tare-acum în noi.*

*Și de cine ne-o fi teamă?
Mult a fost, să vă răbdăm,
Nebăgați de voi în seamă —
Astăzi știți voi cum ne cheamă,
Dacă nu, să vă 'nvățăm!*

*Numai Domnul ne iubească
Și-al seu Duh ocrotitor
Plin de pace să plutească
Peste Țara-Românească
Și-a Românilor popor!*

(„Albina“).

G. Goșbuc.

DE TOT FELUL

Contra putrezirei lemnului din grilajuri, stâlpi etc. se recomandă următorul mijloc: frecăm pe o lespede ciment de cel mai bun cu lapte până la consistența unei obicinuite vâpseli de ulei. Lemnul pe care avem să-l ungem, trebuie mai întâiu sbicit bine, să aibă suprafață aspră. Ungându-l de 2—3 ori cu cimentul acesta, e ferit nu numai de putrezire, dar chiar și de ardere.

*

Pentru grădinari. Când se transportează pomii se întâmplă nu arareori, că pe lângă toate precauțiunile luate, când au ajuns la locul destinațiunii lor se par cu desăvîrsire uscați. Causa este de obicei, că prin pachetul în care au fost învaliți a trecut un curent de aer uscat. Dacă s'ar pune acești pomi în starea care au ajuns, imediat în pământ, ar peri cu siguranță.

În loc de-a face aceasta, purcedem în modul următor: Se sapă în pământ cât se poate de răven o groapă afundă de 0.50—1.00 metri și de lungime corespunzătoare în care se așează rădăcinile pomilor. Peste ei se aruncă pământ la o înălțime de 40—50 ctm. și dacă acest pământ va fi uscat, se udă. În această stare se lasă pomii câte-va zile. Dacă mai există cumva în ei putere de viață, prin această procedură sunt scăpați de peire. Dacă coaja își recapătă earăși aspectul ei neted, se scot pomii din pământ și se plantează imediat la locul destinațiunii lor. Mai bine este dacă plantarea se face pe vreme umedă și mai călduroasă.

*

Pentru tinichigii. Un mijloc bun pentru a curăți iute obiecte de cositor ce s'au oxidat (rins rugină) Se ia o petecă de in, să înmoaie în acid hidroclic care se găsește totdeauna în atelierul tinichigiului

Despre crucea Mântuitorului Christos.

Lot, căzând într'un păcat mare, s'a dus să se spovedească la un duhovnic, mărturisindu-și păcatul. Duhovnicul i-a dat ca ispășire a păcatelor să ia trei lemne: de chiparos, cedru și pin, să le ardă la un cap și să le îngroape cu capul cel ars în pământ, aproape unul de altul: să le ude cu apă trei ani și, la trei ani, de vor înfrunzi și se vor prinde, aceasta îi va arăta, că este mântuit de păcate.

Lot așa a și făcut, și la trei ani lemnele s'au prins înfrunzind și crescând foarte frumos, dar Lot, văzând aceasta minune dumnezeiască, s'a bucurat mult, văzând că este sfișit de păcat.

Și aceste lemne au crescut mari și frumoase, până pe timpul zidirii bisericii din Ierusalim și atunci fură tăiate pentru a fi întrebuințate la biserică; însă meșterii n'au putut face nimic cu ele, de oare-ce nu eșiau de loc la măsură, când mai scurte, când mai

și se curăță obiectul; după aceea se freacă cu o petecă de lână muiată în ulei obișnuit sau mai bine în ulei de stearină, și apoi în var obișnuit sau var vienez pulverizat. În fine se mai freacă bine cu o petecă de în sau de piele de căprioară muiată în var pulverizat; obiectul astfel curățit capătă un lustru foarte frumos.

*

Pentru sticlari. Pentru transportarea tablelor de sticlă mai mari se recomandă următorul mijloc simplu dar bun: Se lipesc pe sticlă fâșii de hârtie cam de 2½ ctm. de late cu cir de făină, încrucișându-le astfel, ca să formeze pe table câmpuri pătrate a căror laturi să fie cam de 15 ctm. Efectul acestei proceduri este, că prin fâșiile de hârtie se împedecă sau se micșorează vibrațiunile tablei de sticlă, și tocmai vibrațiunile aceste, ear' nu sguđuiturile sunt în cele mai multe casuri cauza spargerii tablelor de sticlă.

Advocatul poporului.

Citat fiind înaintea judecătorei fiecare individ trebuie să se înfățișeze la timpul prescrist; dacă nu se conformă va fi supus pedepsei ori neplăcerilor ce are a le întâmpina din partea gendarmeriei, silindu-l a se supune poruncii judecătorești. În cauză criminală, dacă pîrătorul nu se va prezenta la timpul seu la pertractare, se consideră ca și când ar fi abstat dela pîra sa și judecătoria sistează procesul, și se condamnă la plățirea speselor cauzate. (Decisiunea curiei pct. 52 și 7 și art. de lege V din 1878 §. 116).

*

Taxa sau competența erarială trebuie plătită în termen de 30 de zile dela primirea coalei de taxă și anume: dacă suma prescristă nu este mai mare de 40 cor. la

ungi, așa că meșterii le-au aruncat peste un păreu.

Și-au stat așa. punți peste păreu, până pe timpul răstignirii Mântuitorului. Atunci le-au luat Jidovii și au făcut din ele trei cruci: una Mântuitorului Christos și două celor doi tâlhari.

După răstignire, Jidovii le-au luat și le-au aruncat în lacul Vitezda, unde îngerul Domnului se cobora la anume timp în lac și căuta crucea Mântuitorului; și turburându-se apa, întra mulțimea de bolnavi și cari întra după turburarea apei se făcea sănătos de ori ce boală era cuprins.

Împăratul Constantin cel Mare, auzind de această minune; merge acolo împreună cu maica-sa Elena, cu oștire și altă multă lume, și stând a văzut turburarea apei și însănoșarea bolnavilor, ce întrau în lac după turburarea apei, a dat atunci ordin să se dea drumul lacului, și după ce s'a dat, a găsit trei cruci. Atunci împăratul și-a adus aminte, că trebuie să fie una a Mântuitorului și luând un copil orb din naștere,

antistia comunală locală. La casă că suma prescristă este mai mare de 40 cor., ea este a se plăti la oficiul de dare respectiv, de unde s'a trimis coala de plată. În cazul din urmă se poate regula afacerea și prin postă, adaugându-se pe lângă banii trimiși și coala de taxă. O prelungire a termenului de plată se poate cere dela direcțiunea financiară; tot la acest oficiu se poate recura în scris contra sumei impuse. (Art. de lege XXXIV § 18, 20, 29, 42 din 1881).

*

Cererile pentru licența de industrie trebuie înaintate oficiului pretorial pe care punem timbru de 3 cor. pentru comunele cari nu au mai mult de cincii mii locuitori; pentru acelea cari au dela 5—10 mii locuitori e de lipsă un timbru de 4 cor.; dela 10—50 mii 6 cor., ear pentru orașe mai mari este a se pune pe rugare un timbru de 8 cor. Afară de timbru mai trebuie plătit în Budapesta 20 cor., în comune sau orașe cu locuitori mai mulți de 10 mii 10 cor., ear în cele mai mici 2 cor. (Art. de lege XVII § 4 din anul 1884).

*

In afaceri industriale înștiințările sunt a se face la oficiul pretorial în restimp de 6 luni. În contra decisului primit se poate insinua recurs în scris. (Ord. min. de comerțiu din 1884 August 26, nr. 39266).

DIVERSE

Astringerea funinginei și cenușii. Să îngrijim cu deosebire earna, când facem foc mai mult, de astringerea acestor două lucruri, ce se pot folosi ca un fel de gunoiu foarte prețios. Cenușa din lemn, ca gunoiu pentru vii și pomi este foarte bună. Are foarte bun efect la creșterea ierburilor. Funinginea e un mijloc foarte bun de gu-

i-au venit vederile, de cum s'a lipit de cruce. Și atunci împăratul Constantin și maică-sa Elena au înălțat sfânta cruce.

(„Albina“.)

Poesii populare.

Când te duci bade-n pădure
Vină pe la noi și-mi spune,
Să-ți dau gură din pahar
Să nu-ți strici ceva la car,
Să-ți dau gură peste poartă
Să nu-ți strici bade vr'o roată,
Să-ți dau gură din glăjuță
Să știi că 'ți-am fost drăguță.

Mândruliță chică creață
Fără tine nu-i vieață,
Chica ta e din inele,
Gura ta faguri de miere
Și eu după tine-aș mere.

noiu, cu deosebire la iarbă, ceapă și alte legume, ba încă și la flori. Atât cenușa cât și funinginea mai au și însușirea cea bună, că nimicesc purecii de pământ, alungă melcii, pustiesc și alte insecte stricacioase, ba chiar și muschiul.

Și câte nu sunt lucrurile cari le aruncăm numai așa, pe când dacă le-am folosi, numai bine ne-ar aduce.

*

Curățirea livezilor. E ceva neplăcut privind omul livezile întinse acoperite de mușuroaie, rîmături de soboli, ici-colea de tufișuri, de spini și alte lucruri, cari împedecă în măsură mare cantitatea și calitatea nutrețului ce s'ar putea produce pe aceleași locuri, în cas contrar, pe care după o muncă serioasă de vre-o câte-va zile le-am nimici pe toate. Acum când lucrul câmpului nu e întezitor și e timp de ajuns pentru a regula toate aceste neajunsuri, să ne punem cu tot deadinsul, ca cu grapa de fânațe să ne grăpăm bine locurile de fân, cu ghilul să împrăștiem și să oblim locul de cosit, ca astfel fânațele, livezile noastre ca întinerite să ne poată răsplăți îndoit osteneala avută cu ele.

Numai punându-ne cu stăruință pe lucru, vom ajunge la bunăstare.

*

Prăsierea de pomi prin mlădițe. În Martie creștam de-a curmezișul o mlădiță de un an până la jumătate chiar la locul unde e crescută din mlădița cea de doi ani. În creștătură punem o peană (ic) de lemn uscat, o ungem cu ceară și o legăm. În anul următor primăvara, tăiem mlădița de tot și o plantăm într'un pământ umbrat și ceva umed. Din bulbul care s'a format la ăietură, iasă foarte curând rădăcini. Mlădițele acestea cresc foarte iute și rodesc curând.

Frunză verde de nuia
Maică nu mă blăstema
Că nu-ți fac plăcerea ta,
Patru cai dela căruță
Nu-s ca scumpa mea mândruță.

Hai în luncă mândruliță
Să culegem garofițe
Să'mpletim o cununiță,
Cununiță să'mpletim
Amândoi să ne iubim,
Cununiță frumușea,
Să ne cununăm cu ea.

Lauda de sine. Doi vânători pătimași vorbeau cu foc despre istețimea unor câni. „Am văzut, zice unul, astfel de câni, cari au mai multă minte de cât chiar stăpânii lor!“ „Drept ai! Chiar eu am un așa câne!“

Mijloace contra animalelor stricăcioase.

(Retipărire interzisă).

Pe lângă multele influențe stricăcioase asupra plantelor noastre cultivate, mai sunt încă de amintit și animalele cari le atacă. Cu deosebire sunt insectele cari aduc pagubele cele mai mari. Mijloace contra lor sunt în cele mai multe cazuri greu de executat și foarte costisitoare. Aceste fiind foarte variate pentru fiecare plantă în parte, se va vorbi despre ele la fiecare plantă în parte.

Una putem aci aminti, că agricultorul este ajutat în distrugerea insectelor vătămătoare de o mulțime alte animale cari se nutresc cu ele și prin urmare trebuiesc menajate (apărate) pe cât se poate. În prima linie avem de notat aci: Paserile și cu deosebire *paserile cântătoare*. Ele execută o lucrare care nu ar fi în stare să o săvârșească nici pe jumătate milioane de mâni omenești. Tot așa de folositoare sunt: *lilieci, cârțițele (soboli), șoarecii cu botul ascuțit, ariciul, toate amfibiile, șopârlele, broaștele și șerpii*.

RECOLTA.

Înainte de a se ivi timpul recoltei este de lipsă ca agricultorul să facă de timpuriu pregătirile necesare. În prima linie ne vom îngriji să ne asigurăm de brațele lucrătoare de care vom avea lipsă. Vitele le nutrim mai bine ca să prindă putere pentru a suporta cu ușurință munca cea grea ce au a face cu adăpostirea recoltei.

Toate uneltele și mașinile întrebuintate la recoltă trebuie revizuite; cele stricate trebuie reparate, respective procurate din nou. Edificiile destinate pentru adăpostirea recoltelor se vor curăți și se vor aduce în bună ordine. Cu cât aceste preparațiuni vor fi cu mai multă îngrijire făcute, cu atât mai ușor vor decurge lucrările recoltei.

Recolta cerealelor.

Când planta începe a forma fructul, ea nu mai ia materii nutritive din pământ, ci toate materiile bune pentru formarea fructului, ce se aflau până acum prin foi și cotoare călătoresc la floare spre a forma fructul. În lipsă de umezală această mișcare a materiilor către floare se face foarte incomplet și sămânța rămâne rău dezvoltată, după-cum se zice: „*mic în bob și sec*”.

După gradul de dezvoltare a seminței deosebim la cereale (grâu, seacă, orz, ovės, cucuruz etc.) mai întâiu starea lăptoasă a semințelor, adică când sămânța a ajuns la mărimea normală (obicinuită), însă conținutul ei este încă lăptos.

Într'o stare mai înaintată, conținutul seminței devine mai virtos și exteriorul de o culoare galbenă ca ceara, cu deosebire la grâu și seacă.

Poporul numește această stare a semințelor *pârgă*. În fine bobul se întărește cu desăvîrșire și exteriorul devine sticlos. Această stare a semințelor este cea *în deplină coacere*.

Cerealele se recoltează la noi de regulă cu paie cu tot, din care apoi se scot grăunțele prin treerat sau îmblăt; în unele țeri, unde paiele nu au nici o valoare, se recoltează numai spicele, care se taie cu o seacă și se strâng în un sac. Zace însă în interesul agriculturii român să recolteze întotdeauna și paiele. Nu este indiferent la ce înălțime dela pământ tăiem grânele, deoarece-ce dacă lăsăm miriștea înaltă, pe deoparte perdem o cantitate însemnată de paie pentru nutreț sau așternut, ear pe de altă parte miriștea rămasă, deși folosește pământului ca îngrășământ, totuși împedecă mult arătura. În tot cazul dacă pământul este foarte buruenos, vom lăsa miriștea mai înaltă, ca astfel să nu tăiem și buruenile verzi, care în anii ploioși împedecă uscarea snopilor și poate strica recolta întreagă.

Recolta se face cu *secerea, coasa sau mașinile de secerat*.

Secerea poate avea tăiș neted sau dințat. La recoltatul cu secerea avem folosul că grânele nu se scutură aproape deloc și se pot așeza în snopi bine făcuți. Neajunsul recoltatului cu secerea este că lucrarea sporește foarte încet.

Mai repede se taie grânele cu coasa; ele se scutură însă foarte tare și paiele se încurcă ușor așezându-se la o parte ca brasdele de fân. Pentru-ca să se înlesnească legarea snopilor, așezăm deasupra cușitului coasei 2—3 dinți lungi de lemn, asemenea unei greble. O astfel de coasă se numește *coasă împedecată*; la fiecare tăietură ea așează paiele în grămezi cari se leagă în snopi.

Mai repede și mai exact se taie grânele cu *mașinile de secerat* (numite și numai: *secerătoare*). Ele se recomandă cu deosebire acolo, unde este lipsă mare de lucrători în timpul secerii. Perfecționarea în astfel de mașini a mers așa de repede, încât ele pe lângă că taie paiele, le strâng în snopi și le și leagă, nefiind lipsă de alt personal de cât de conducătorul vitelor ce trag mașina. O mașină de seceră poate tăia perzi grânele de pe 2½—5 jugere.

Totdeauna grânele secerate trebuie legate în snopi pentru a înlesni transportul lor, fără-ca paiele să se încurce. Snopul se leagă cu legături de paie, care se pregătesc încă de cu eamnă, cu deosebire din paie de seacă, sau apoi din paiele cu spic cu tot ce secerăm. În țeri unde agricultura se face cu mai multă îngrijire, se folosesc pentru legături chiar sfori de cânepă, coaje de tei, și în fine sîrmă (drot) de zinc. Bine înțeles, aceste legături se folosesc mai mulți ani de-arîndul.

Vom căuta totdeauna ca snopii să fie pe cât se poate de uniformi și să nu-i facem prea mici, căci folosim prea multe legături, să nu fie însă nici prea grei, căci împedecă mult lucrătorii la ridicat. În termin mediu un snop să aibă o greutate de 15 klgr.

(Va urma).

Curăţenia locuinţelor.

«In casă curată nu-ţi intră doctorul şi medicamente», este o zicătoare foarte adevărată şi recunoscută şi de popoarele mai puţin civilisate.

Curăţenia în casa de locuit, în cămară, în pivniţă, în pod, în grânare, în grajduri, coteţe, în curte, în grădină, înaintea casei etc. este o comoară pentru sănătatea oamenilor şi a animalelor lor.

Iarna din cauza frigului şi a zăpezii nu putem face curăţenie cum se cade. Acuma revenind timpul frumos, este datoria fiecărui bun creştin şi creştină, mai ales în ajunul sfinţelor sărbători, a vedea şi de curăţenia locuinţelor noastre.

În prima linie vom îndepărta sau arde gunoaiele de prin curte, băltoacele le vom umplea cu pământ, năsip sau petris, ce avem la îndemână, zidurile clădirilor le vom spoi cu var (ucizătorul tuturor boalelor molipsitoare), vom mătura, spăla şi curăţi în general toate lucrurile şi unghiurile clădirilor noastre. În modul acesta ne facem traiul mai tînît şi dobândim mai multă plăcere de viaţă şi lucrul cel mai de căpetenie este, că prin o curăţenie temeinică ucidem milioane de cuiburi de boale, care ne-ar putea încerca la ivirea căldurilor de vară.

NOUŢĂŢI

Distincţii. Aflăm cu plăcere, că între cei distinşi de curând cu ordul «Coroana României» de către M. S. Regele Carol sunt şi câţiva Ardeleni de ai noştri. Dl. *Olimpiu Boiu*, şeful domeniilor Coroanei din Bicăz (jud. Neamţu), i s'a conferit ordul «Coroana României» în gradul de cavaler.

Dl. Solomon *Halită*, inspector al învăţământului primar, profesor de şcoala normală din Galaţi (originar din districtul Năsăudului) a primit «Coroana României» în gradul de oficer; dl. *Leonte Moldovan*, profesor la liceul din Brăila (originar din Şincaveche, Făgăraş) şi dl. *Cornel Guşăila*, profesor la liceul din Brăila (originar din Poşorta, Făgăraş), amândoi aceşti din urmă «Coroanei României» în gradul de cavaler.

A 40-a sinucidere. Ar crede cineva că-i poveste, dar nu e. Încă trăeşte şi acum în Viena o femeie, o chiamă Fani Holzbauer, care din timp în timp se omoară, adică îşi face poulţul, căci de, a aflat că i-se renţează. Bea o cantitate oare-care de soluţie veninoasă, dar aşa, ca să nu i-se întemple

nici o primejdie. Vine poliţia, ajutor medical, spital, scrieri în ziare cu ştiri de sărăcie mare, vin apoi marinimosi cu daruri de bani şi starea e scăpată. Zilele acestea a comis a 40-a încercare de sinucidere. De astă-dată însă şi-a greşit măsura veninului, căci a luat prea mult. I-a ars mâţele, încât nu mai este speranţă de o altă încercare mai norocoasă.

Tragedie familiară. Într-o localitate din Italia, femeia Mativi, părăsită de câteva zile de bărbatul ei, după-ce şi-a spânzurat cele 2 fete, una de 4 ani şi alta de şese luni, s'a spânzurat şi ea la mijloc, între ele. Această oribilă tragedie a impresionat adânc tot oraşulul.

Colonisare de Ciangăi. Din comuna bucovineană (locuită de Ciangăi) Istensegits se anunţă, că zilele trecute au plecat 30 familii cu scăp de a fi colonisate în Bacşa, comitatul Caraş-Severin. Guvernul le-a dat pământ, al cărui preţ trebuie să-l plătească numai în timp de 10 ani şi în condiţiunile cele mai favorabile.

Furt cu spargere. În noaptea de Sâmbătă spre Duminecă, făptuitori necunoscuţi au pătuns în prăvălia lui Teodor Simion din piaţa Prundului (Braşov) şi au furat 130 coroane bani, un ceasornic de aur, un ceasornic de argint şi unul de nikel. Poliţia caută pe făptuitorii îndrăsneţi.

Intunecime de lună. În 22 Aprile n. va fi prima întunecime de lună din anul acesta. Intunecimea se va începe la 6 ore 17 minute seara şi se va termina la 8 ore şi 52 minute. Această întunecime se va vedea şi în Europa. La noi se va începe la 6 ore 50 minute.

Călcat de tren. Între staţiunile Teiuş şi Blaj Joia trecută b. călcat trenul pe încărcătorul de marfă Szabó Mozes, căruia i-a tăiat amândouă picioarele. Nenorocitul a rămas în viaţă şi a fost transportat în spitalul din Sigişoara.

„Convorbiri Literare”, nr. 4 are următorul cuprins: I. A. Rădulescu. Din poeziile inedite ale lui Mihail Eminescu. I. Slavici. Pesimismul lui Eminescu. P. Dulfu. Ifigenia în Taurida, act. I. (traducere în versuri după Euripide). N. Iorga. Istoria lui Mihail Viteazu. Cap. 2: Schimparea lui Mihnea Vodă. Imprejurările la Poartă. Legăturile noastre cu Turcii. I. Athanasie. Consideraţiuni generale asupra funcţiunilor sistemului nervos, act reflex, act, instinctiv şi act intelectual. P. V. Haneş. Corespondenţă din tinereţe alui Mihail Cogălniceanu. G. Bogdan-Duică. Rătăcire. Roman de Ioan Adam (recesiune). N. Iorga. Cronică şi bibliografie.

Un căpitan curajos din reg. 37 din Oradea-mare a murit zilele trecute în etate de 37 ani. Numele căpitanului era Rubert Kömpf şi despre faptele lui îndrăsneţe multe

se vorbeau în Oradea. Odată fusese generalul Grancy în inspecţie la Oradea. După inspecţie, stând de vorbă în faţa casinei cu mai mulţi oficeri, generalul voia să-şi aprindă ţigara. Nimenea n'avea ţigară aprinsă, nici chibrituri la sine. Kömpf era în balconul casinei şi de acolo a sărit jos, să dea generalului foc. Altă-dată a mers călare, din rămăşag, înaintea trenului până la Komádi, ear până la Dobrişin sa dus din Oradea în 3½ ore. Ultimul său act de bravură a fost, când a sărit de pe podul de fer de peste Criş pe ghiaţă, dela o înălţime de 12 metri. Atunci şi-a frânt amândouă picioarele. După-ce s'a însănătoşat, a fost permutat în Bosnia, de unde earăşi l'au adus în Oradea, unde a murit acum.

— **Falsificatori de bani prinşi.** Gendarmeria a descoperit în Vinga un atelier bine organizat de falsificări de bani, unde a cuprins material însemnat şi recuisite. Capul falsificătorilor este Romanov Mihály, care a recunoscut a fi fabricat până acum peste 2 mii bucăţii a 20 fil. puşi deja în circulaţie. Banda are ortaci şi în Timişoara.

— **Bancnote de 50 coroane.** Lucrările pregătitoare pentru începerea plăţilor reale au înaintat deja aşa de mult, încât în luna Maiu va putea fi începută retragerea din circulaţie a bancnotelor de 10 şi 20 coroane (puse în circulaţie numai interminal) şi emiterea bancnotelor de 50 coroane, cari vor fi apoi cele mai mici bancnote ale valutei de coroane. Acestea vor fi de culoare albastră-verzie.

— **Catastrofă pe Dunăre.** Luni dimineaţa pe la Mohács era mare viscol şi ploae. Mulţime de oameni având însă să treacă Dunărea pentru a intra în lucru pe insula Mohaciului, n'au luat în seamă viscolul, ci au plecat cu brodul peste Dunăre, încărcat cu trăsuri şi oameni. Işbit de vânt, brodul a rupt funia şi s'a răsturnat. Cincisprezece oameni au fost scoşi din apă încă vii, dar' vr'o zece inşi, împreună cu trásurile şi caii, au pierit în valuri.

Bietul Jian. Băiatul de 6 ani Alex. Jian, din Braşov care-şi câştigă creştarii cu vânzarea de flori pe stradă şi prin localuri, era cât pe aci să-şi peardă viaţa. Mititelul vânzător de flori voind să treacă Duminecă drumul în parcul Rudolf, s'a împedecat de şinele tramvaiului şi a căzut. Tocmai atunci trecea o trăsură privată şi vizitiul neputând oprii caii, Jianu ajuns sub picioarele cailor. Nişte binevoitori l'au ridicat îndată şi l'au dus la spital, unde s'a constatat, că leziunile sunt uşoare.

Un căne turbat în Cluj a muşcat 2 persoane, cari au fost trimise la institutul antirabic din Budapesta.

Un cutremur de pământ îngrozitor s'a produs la Irkusck în Siberia. Sguduiturile au fost numeroase. Multe case au suferit

stricăciuni. Din norocire nu e nici o victimă omenească.

Furtună cu tunet și trăsnet în Aprilie. Din Cluj se scrie, că ieri în 15 Aprilie pe la amiazi a izbucnit în acel oraș o furtună în toată puterea cuvântului cu tunete, trăsnete și ploaie cu peatră. În scurt timp s'au umplut canalurile de apă și pe străzile Clujului era o adevărată inundație. De așa o furtună, în postul Paștilor, nu-și aduc aminte nici cei mai bătrâni oameni. Despre o așa furtună, însă în proporții mult mai mari, se scrie și din Berlin, cu data de alaltăieri. Furtuna din Berlin a fost împreună cu rupere de nor.

Producțiunea artificială a ploiei. Niște experiențe de producțiune artificială a ploiei prin electricitate, au fost făcute de curând în Japonia, în localul prefecturei dela Tushima.

Nu avem încă informațiuni precise, asupra sistemului întrebuintat; însă rezultatele au fost foarte frumoase.

Operațiunile au început la 11 ore seara pe un timp foarte frumos și pe care aparatele îl arătau, că o să fie multe zile astfel.

Însă eată, că a doua-zi dimineață, pe la 9 ore, se formează repede niște nori și curând începu să cadă o ploaie abundentă, care ținu până seara, cu oare-cari intervale de încetare.

Suprafața udată de această ploaie se întindea pe mai mulți kilometri în jurul punctului, unde erau instalate aparatele de experiență.

Unde se găsește mai mult aur? Credința generală e, că Alaska și Klondike posedă cele mai bogate gisamente de aur, că ele sunt terenurile aurifere prin excelență. Această credință e combătută din nou, pe base statistice, de către directorul monetației Statelor-Unite ale Americii de nord.

După această statistică, țeara cea mai bogată în aur e Colorado. Și eată de ce: în anul trecut din minele din Colorado s'a extras aur în valoare de 29 milioane dolari, pe când în același interval Alaska și Klondike, n'au dat aur, decât în valoare de 24 milioane și jumătate.

Se asigură, că și alte state ale Americii, lucru ce nu e cunoscut de multă lume, posedă o mare bogăție în aur.

În primul rând, după Colorado, e California, cu o producțiune anuală de aur în valoare de 15.730.700 dolari, urmează apoi Dakota de sud, Montana, Arizona, Utah Nevada și Idaho, state a căror producțiune anuală variază între 6.601.800 și 2.273.900 dolari. Pe lângă aceasta, bogăția în aur a acelei țări, crește mereu. În total ele au produs în anul 1901, cu 5 milioane și jum. dolari mai mult aur, decât în anul 1900.

Manifestul socialistilor ungari. Partidul muncitorilor socialiști din Ungaria a dat a'atări un manifest, provocând pe toți aderenții să participe activ la mișcarea pentru introducerea sufragiului universal în

Ungaria. Conducerea partidului a început mișcarea deja cu ziua de ieri. Vor trimite o adresă dietei și vor desfășura mai mare agitațiune în afară de parlament pentru sufragiul universal.

Evidență

pentru oficiile parohiale și protopresbiterale.

Aprilie.

30 Aprilie, terminul pentru depunerea examenului de pe cursul II. pedagogic pe cale particulară.

Cursul pieții din Budapesta

— în 10 Aprilie 1902 n. —

	per 50 klgr.
Grâu	cor. 9.10 până la 9.30
Săcară	> 7.35 > > 7.45
Cucuruz	> 5.10 > > 5.20
Ovės	> 7.30 > > 7.55
Fasole	> — > > —
Mazere	> — > > —
Fên	> — > > —
Mohor	> — > > —
Hirișă	> — > > —
Unsoare	> 56.— > > 56.50
Slănină	> 46.— > > 47.—
Linte	> — > > —
Câneapă	> — > > —
Trifoiu	> 65.— > > 70.—
Lucernă	> 48.— > > 56.—

Călindarul săptămânii vechiu și nou.

Duminica Floriilor

Dum.	7 (+) Floriile	20 Sulpitius
Luni	8 A. Irodion și Agap.	21 Anselm
Marți	9 M. Eupsihie	22 Sotir
Merc.	10 M. Ter. și Pom.	23 Adalbert
Joi	11 M. Antip	24 Georgius
Vineri	12 (+) Vin. în sept. Pat.	25 Markus
Sâmb.	13 Muc. Artimon	26 Kletus

Térgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 14—19 April n.

20. Alparet. Buza.	Racoșul-de-jos.
Chișineu. Faget.	Sâmbăta-de-jos.
21. Moldova-vechie.	Turda.
23. Argiehat.	25. Codlea. Lechința.
Boroșebeș.	26. Comarom. Nădlac.
24. Arcid. Ațel.	27. Torda-S.-Laslo.
Buziaș. Panciova.	

Intrebări și răspunsuri.

Onorații cetitori ai „Bunului Econom” sunt rugați, în cas de lipsă, a trimite redacțiunii pentru rubrica aceasta întrebările dorite, asupra chestiunilor ce cad în cadrul revistei noastre, la care se va răspunde în numărul următor.

Prim-colaborator: Const. P. Barcianu.
Răd actor-responsabil: Ioan Fieșeriu.

CALENDARUL ECONOMIC.

Ce se facem în Aprilie?

In grădina de pomi putem îndeplini altoitul. Pomii să-i curățim de toate crengile uscate și pe cei sădiți de curând în timp uscat să-i udăm. La tot casul omidele rămase și alte soiuri de insecte stricăcioase ce se ivesc pe pomi, acum e timpul de a le culege fără întârziere. Persecii tomnatici acum trebuie retezați, dacă acest lucru nu s'a îndeplinit mai înainte. Sapă și plivește bine grădina de pomi, și pentru facerea gardurilor vii acum e timpul.

In grădina de legume se pot sădi tot felul de verdețuri sau legume. Plantele răsărite în patul cald le răsădim în liber și în timp uscat le udăm regulat și cu îngrijire, dar de regulă dimineața, pentru-că udându-se seara, fiind peste noapte frg, se pot prajii. Răsadnițele cu acoperământ se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de îngheț. Sobolii, furnicile și alte insecte stricăcioase trebuie stîrpite.

In câmp. Plivește sămănăturile de burueni înainte de a fi cu paiu. Sămână cucuruz și pune cartofi. Isprăvește cu sămănatul semințelor de primăvară și e consult a tăvălugi sămănăturile, a căror pământ s'ar fi încorțosat. Livezile având destulă umezală în luna aceasta, nu trebuie udate. E consult primăvara și mai ales pe timpul acesta, a grăpa livezile.

In vie lucrul de căpetenie este tăierea, ridicarea și cercuirea. Surcei de viță de vie și acum se mai pot sădi.

In magazinele de bucate trebuie cât de des aerisat. Cerne și scutură bucatele cu îngrijire, ca să le mântui de gărgărițe; pune lână nespălată în jurul coșurilor cu grâu. Grăul încins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că își perde mirosul.

Albinele în luna aceasta își încep cu sîrguință lucrul lor, de unde urmează că se ne îngrijim de curățenia cuvenită și trebuincioasă și să le scutim de inimiile lor, cari la tot casul trebuie pușiți fără cruțare.

In luna aceasta după Sf. George vit-le se scot la pășune. Grijiți să nu se umfle de nutrețul cel verde, dă-le fên înainte de a le scoate la pășune. Soiul galitelor cam în luna aceasta puiază, de pui trebuie să îngrijim foarte bine. Puii de curcă numai în zilele calde și cu soare trebuie lăsați afară la aer liber.

Institutul regnicolar de credit fonciar pentru proprietarii mici

acoardă împrumuturi proprietarilor mai mici pe lângă întabulare și amortizare în rate mai mici sau mai mari.

Dela înființarea lui s'au folosit

23262

cu împrumuturi dela acest institut, cărora li-s'au împrumutat

(53) 2—3

73,407.300 cor.

Despre felul și modalitățile de urmat la împrumuturi se dau cu plăcere lămuriri, îndată-ce se cer prin o simplă epistolă. Pe lângă o recompensă moderată institutul îndeplinește toate cele necesare pentru întabulare avansând chiar și cheltueli.

Cei-ce se interesează de aceste împrumuturi să se adreseze la „A kisbirtokosok orsz. földhitelintézete”, Budapesta, Bálvány-utca 19.

VERZEICHNISS
aller 50.000 Gewinne
Der größte Gewinn im glücklichsten Falle

1.000.000 Kronen.
Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

Sämmtliche Gewinne werden in ca. 5 Monaten gezogen und sind in Baar zahlbar.		Kronen
1	Prämie mit	600000
1	Gew. à	400000
1	"	200000
2	"	100000
1	"	90000
1	"	80000
1	"	70000
2	"	60000
1	"	40000
5	"	30000
1	"	25000
7	"	20000
3	"	15000
31	"	10000
67	"	5000
3	"	3000
432	"	2000
763	"	1000
1238	"	500
90	"	300
31700	"	200
3900	"	170
4900	"	130
50	"	100
3900	"	80
2900	"	40
50,000	Gew. u. Pr. im Betrage	13.160,000

Noroc excelent la Török.

Foarte mulți prin noi s'au făcut fericiți.
Onorații cumpărători au câștigat la noi peste 6 milioane cor.

Cea mai cu noroc loterie în toată lumea e loteria noastră de clase reg. ung. privilegiată, care în curând se începe din nou. Din

100.000 losuri 50.000 cu CÂȘTIGURI IN BANI se vor trage la sorți, va să zică, după conspectul alăturat al listei de tragere la sorți câștigă jumătate din totalitatea losurilor.

În timp de 5 luni se va sorta considerabilă sumă de **13 milioane 160 mii cor.** Întreaga întreprindere stă sub inspecția statului.

o optime ($\frac{1}{5}$) fl. — 75 sau 150 coroane.
un pătrar ($\frac{1}{4}$) „ 150 „ 3— „
jumătate ($\frac{1}{2}$) „ 3.— „ 6— „
un întreg ($\frac{1}{1}$) „ 6.— „ 12— „

Losurile le trimitem, cu rambursă sau în schimbul trimiterii banilor. Planul oficios se trimite gratis. Vă rog a trimite comanda imediat, dar' cel mai târziu până la

1 Maiu a. o. cu toată încrederea la noi.

A. Török și soțul

casă de bancă

în **Budapesta.**

☆ VI. Teréz-körút 46/a. ☆

Cea mai mare prăvălie de losuri în detail în patria noastră.

Secțiunile loteriei de clasă a prăvăliei noastre principale:

1. Váci-körút 4. 2. Muzeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Scrisoarea pentru comanda se taie. Banca **Török A. és Társa Budapest.**

Vă rog a-mi trimite.....losuri originale de I. clasă de ale loteriei de clasă împreună cu planul oficios.

Suma de.....coroane { Vă rog a o rambursa
o trimit cu mandat postal } ce nu convine
o alătur în note de bancă } se șterge

Adresa corectă

182—1902. tkvi. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezenél közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. törvényszék 1900. évi Sp. I. 785/3 számú végzése következtében Dr. Moldovan Silvius szászvárosi ügyvéd által képviselt Matei Alexa kosztesdi lakos javára Ioanes Iuon Katana kosztesdi lakos ellen 62 kor. 50 fil. s jár. erejéig 1901. évi február hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 620 korra becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, uszó, tinó és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróóság 1902. évi V. 127/9 számú végzése folytán ht. 62 kor. 50 fil. tőkekövetelés, ennek 1900. évi július hó 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 79 kor. 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kosztesden Matei Alexa zárgondnok lakásán leendő eszközzésére 1902. évi április hó 24. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1902. évi márczius hó 24. napján.

1—1 (57)

Rács Árpád,
kir. bír. végr.

Frideric Hömig

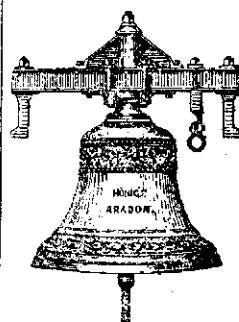
Turnătorie de clopote și metal, fabrică de

pompe, arangeată cu motor de vapor,

ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantagiul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot

învérți și postamentele de fer, prin a căror întrebuintare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învérți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noue pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 9—20

Semințe economice și pentru grădina mai bune și mai recomandabile nu se pot afla, decât de calitatea cărora de 28 de ani expediază **MAUTHNER ÖDÖN** neguțătoria Curții reg. din **Budapesta.**

Cancelaria și depozitele: **Strada Rottenbiller 33.**
(Stațiunea centrală electrică).

Locurile de vânzare: **Strada Andrássy 23.**
(Vis-à-vis de opera regală).

(52) 4—52

Catalogul ilustrat, care se extinde pe 226 pagini, la dorință se trimite gratuit și liber de porto.

(15) In Librăria lui **W. Krafft** în Sibiu se află: 3-5

Albani N., Prăsirea pomilor 60 fil.
Alușiu, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor cor. 1.—
Alușiu, Articolul de lege XXII. din 1886 „despre comune” cu explicațiuni 80 fil. Ordonanțe ministeriale pentru introducerea legii comunale 10 fil.
Alușiu, Articolul de lege XXI. și XXIII din 1886 „despre jurisdicțiuni” și „despre procedura disciplinară în contra funcționarilor administr.” 50 fil.
Barcianu C. P., Nutrețurile ierboase, cositurile, prepararea fânului și pășunile 30 fil.
Barcianu C. P., Economia porcilor, oilor și caprelor 30 fil.
Barcianu S. P., Dicționar român-germân leg. cor. 760, broș. cor. 6.
Barcianu S. P., Dicționar germân-român leg. cor. 940, broș. cor. 760.
Borgovan, Ionel, educațiunea unui bun copil coroane 2.—
Brote Dr. A., Insoțirile de credit după Raiffeisen cor. 160.
Brote Dr. A., Ținerea vitelor 24 fil. Trifoiul 24 fil.
Buchner Dr., Cartea despre vieța lungă. Invățătura despre durata și conservarea vieții cor. 5.—
Comsa „, Pomăritul cu deosebită privire la grădina școlară cor. 2.—
Comsa D., Prăsirea pomilor 24 fil.
Coșbuc G., Povestea unci coroane de oțel, restatornicirea domniei românești și războiul nostru pentru neatarnare cor. 150.
Coșbuc G., Războiul nostru pentru neatarnare cor. 1.—
Costin I., Intemeierea băncilor rurale după sistemul Raiffeisen cor. 120.
Costin I., Manual de stupărit cor. 130.
Dopp E., Comasările, îndreptar practic în afaceri de ale comasării cu stricta observare a legilor și ordinaț. minister. mai nouă 80 fil.
Felix Dr., Manual elementar de igienă 50 fil.
 „ Filoxera viei și mijloacele de a o nimici, după Giraud cor. 1.—
Felix Dr., Îndreptar practic în economia rurală compus de *Baciu I.* și alții cor. 140.

Kneipp, Cura de apă, vindecarea boalelor și conservarea sănătății cor. 3.—
Maior Dr. G., Manual complet de agricultură rațională, pentru usul școalelor speciale și de consultat pentru agricultori practici: Partea I. Agrologia sau agricultura generală, 33 coale de tipar având 217 figuri intercalate în text. cor. 5.—
 Partea II. Fitotechnia sau cultura specială a plantelor, dimpreună cu fânețele și pășunile, 38 coale de tipar cu 202 figuri în text cor. 8.—
 Partea III. Zootchnia sau cultura vitelor dimpreună cu nutrițiunea vitelor, industria lăptăriilor și cunoașterea lănei, preste 30 coale de tipar cu vr'o 200 fig. în text, diferite rase și specii de vite domestice, copiate după natură cor. 8.—
 Partea IV. Economia rurală cu 35 fig. cor. 8.—
Miclescu Gr. T., Colectă de rețete din econ. industr. și comerț cor. 1.—
Munteanu, Legea veterinară și boalele lipicioase 80 fil.
Negrescu Dr. V. G., Despre friguri 75 fil.
Negrutiu I. F., Grădini de legume 50 fil.
 „ „ „ Stilistica practică pentru tot felul de epistole, petițiuni, acte și documente 80 fil.
Niemands, Instrucțiuni populare despre datorii și drepturi cor. 120.
Niemands, Noua carte de bucate, conținând peste 2000 de rețete cor. 5.—
Pacafianu T. V., Cartea de aur sau luptele politice naționale, tomul I. broș. cor. 10.—
 leg. 1160.
Severu A., Disertațiune economică despre bunăstarea făinei 10 fil.
Sima Gr., Isvor de bunăstare sau mai multe sute de îndreptări și povețe din economia de casă cor. 1.—
Simu R., Cartea stuparilor săteni 70 fil.
Stoica S., Higiena copilului 30 fil.
 „ „ Tractatul boalelor acute infectătoare 60 fil.
Vranceanu Dr., Spre ruină, carte contra beției cor. 1.—
Vuia D. G., Higiena poporală cor. 2.—

Biblioteca
 „Bunul Econom”

A apărut Broșura Nr. 1.

Despre

Nutrețurile ierboase,
cositurile, prepararea fânului
și pășunile.

Această broșură conține îndrumări la cultivarea: *Lucernei, Trifoiului, Măzărîchei, Sparcetei, Lupinului și Morhului, etc.*

(29)

6-

Prețul unei broșuri 30 fileri.

(Pentru România 50 bani.)

Venzătorilor se dă rabat potrivit.

Se poate comanda dela

Administrațiunea

„Bunul Econom”

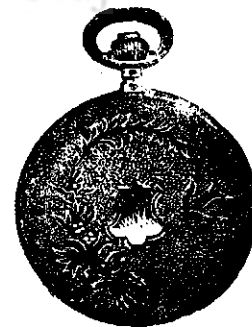
Orăștie — (Szászváros.)

Cel mai mare deposit de ciasornice în
 Transilvania

4-52 la (39)

Iulius Erős

în Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 3
 (Palatul Transilvania).

Tot felul de ciasornice, giuvaeruri de aur și argint, podoaabe bisericesti etc

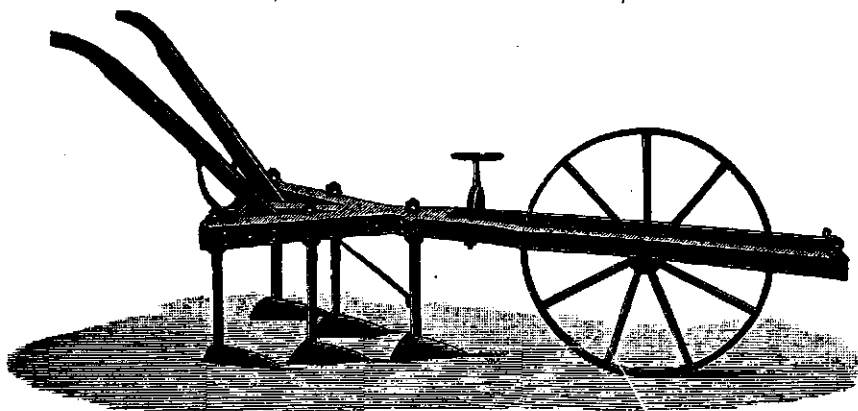
Toate obiectele bine și frumos lucrate, ieftine, cu prețuri fixe.

Serviciu prompt și conștientios.

La cerere se trimite preț curent bogat ilustra.

Pentru P. T. Economi!

Recomand pentru sămănăturile de primăvară
 cele mai bune și de mine introduse în țară cu bun succes

Mașini de săpat și întors cucuruzul
 cu 3 și 5 sape.

Afară de acestea recomand cele mai practice mașini de sămănat trifoi și lucernă, cu cari sămănând în șire deopotrivă, cruți foarte multă sămânță.

Andrieu Rieger

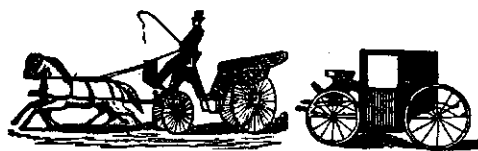
(47) 4-5

prima fabrică ardeleană de mașini agricole
 și turnătorie de fer în Sibiu.

Kapranozai Mátyás

în Orăștie (Drumul țerii)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri
 care și recușite economice,

primește tot felul de reparațiuni ce taie în bransa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noue.

4- Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță